

Torkan i norra Kenya har lett till undernäring hos många barn.

Sidas agerande ifrågasätts av korruptionsexperten

Sida borde ha agerat kraftigare när den kenyanske riksrevisorn slog larm om misstänkt korruption hos myndigheter som samarbetar med ett Sidaprojekt i Kenya, menar experter.

– Det finns ingen garanti att allt går rätt till, bara för att man lämnar pengarna till en FN-organisation, säger Ulrik Åshuvud, ordförande för Transparency International i Sverige.

Transparency International, en världsledande organisation i kampen mot korruption, menar att Sida måste agera direkt vid indikationer om korruption.

– När det kommer signaler om eventuella oegentligheter är det viktigt att ställa frågor och visa intresse för det. Det är grundläggande, säger Ulrik Åshuvud, ordförande för Transparency International i Sverige, till Sveriges Natur.

Louise Brown är internationell expert på korruption.

– Sidas agerande är bortom all förståelse, det är inte försvarbart. Trots larm förhåller sig Sida passivt, säger Louise Brown.

Pengar kommer inte fram

I senaste numret av Sveriges Natur granskas klimatbiståndet till Kenya. Ett reporterteam har i flera omgångar besökt Turkana-regionen i norra delen av landet. Där har klimatförändringar försvårat livet för invånarna. Svår torka och häftiga skyfall avlöser varandra, vilket orsakat svält och kraftig undernäring.

LÄS MER: Tomma löften i klimatbiståndet

En viktig del i biståndet dit är så kallade kontantbidrag; alltså penga-utbetalningar varannan månad. Sveriges Naturs reportageteam kan avslöja att pengarna inte kommer fram utan att människor som ska få hjälp, blir utan. Bidragen finansieras av den brittiska biståndsmyndigheten DFID, medan själva utbetalningarna görs av en kenyansk myndighet som är specialiserad på torka. Utbetalningarna tycks inte ha fungerat under en stor del av 2019 och det är oklart var pengarna tagit vägen.

Samma kenyanska myndighet ingår i ett Sidafinansierat projekt, genomfört av FN:s livsmedelsprogram, WFP. Sidaprojektets syfte var att hjälpa människor i Kenya som drabbats av klimatförändringarna. Budgeten var 245 miljoner kronor och totalt fick två kenyanska myndigheter stöd; den som är specialiserad på torka, National Drought Management Authority, och en socialförsäkringsmyndighet, Social Protection Secretariat. I projektet ingick också kontantbidragsprojekt som FN-organet själva genomförde.

Kritik av riksrevisorn

Bägge de kenyanska myndigheterna har fått skarp kritik av den kenyanska riksrevisorn för att de inte kan redogöra för vart hundratals miljoner kronor i deras budgetar tagit vägen. Trots att myndigheterna ingår i det Sidafinansierade projektet har inte Sida vidtagit några åtgärder.

Sida säger att det inte finns några indikationer på att pengar har försvunnit, att inga pengar betalats ut direkt till myndigheterna och att ansvaret är FN-organets.

Louise Brown menar att Sida själv borde ta aktivt ansvar och inte gömma sig bakom FN-organisationen.

Transparency Internationals ordförande i Sverige, Ulrik Åshuvud påpekar att det vid flera tillfällen varit korruptionsskandaler också inom FN-organ.

– Det finns ingen garanti att allt går rätt till, bara för att man lämnar pengarna till en FN-organisation, säger han till Sveriges Natur.

Ovanlig typ av avtal

Sida har frånskrivit sig rätten att kräva revision eller ekonomisk granskning av projektet och hittills har inte någon sådan genomförts fastän projektet avslutades sommaren 2018.

– Det är ovanligt att ha den typen av avtal, att ta bort möjligheten att kräva eller själv genomföra en revision eller annan ekonomisk granskning. Det är olyckligt, säger Ulrik Åshuvud.

Louise Brown, som bland annat är godkänd av Världsbanken som antikorrupcionsexpert, menar att det inte är hållbart att underteckna sådana avtal.

– Det finns en global standard för hur man ska jobba systematiskt mot mutor och korruption. Mycket pekar på kritiska luckor i Sidas arbetssätt kring detta, säger Louise Brown.

Sveriges Natur har sökt biståndsminister Peter Eriksson (MP) för att bland annat få svar på hur han ser på att Sida frånskriver sig rätten att göra eller kräva revision, att myndigheten stöttat två korruptionsmisstänkta myndigheter i Kenya och hur han ser på att det ett och ett halvt år efter avslutat projekt fortfarande inte genomförts en ekonomisk granskning. Han har avböjt att kommentera.

Se Ulrik Åshuvud kommentera Sveriges Naturs avslöjande i TV4

6 februari 2020, kl 06:46

Skribent

Carolina Jemsby

Ämnen:

Globalt Kenya klimatbistånd Klimatförändringar Torka

Mest läst just nu

- 1 Igelkottar med mystiska skärsår kan ha skadats av robotgräsklippare
- 2 Vett och etikett på stranden
- 3 Regeringen fryser bidrag till våtmarker
- 4 De släppte ut mest koldioxid 2019
- 5 Har du koll på Sveriges fridlysta blommor?
- 6 Fem lätta fjällvandringar